

STORTINGET

Representantforslag 102 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Bjørnar Moxnes, Sofie Marhaug og Geir Jørgensen

Dokument 8:102 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bjørnar Moxnes, Sofie Marhaug og Geir Jørgensen om suverenitet i energipolitikken

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortinget vedtok 22. mars 2018 å innlemme rettsaktene som inngår i den tredje energimarkedspakken til EU, i EØS-avtalen, og Norge ble tilsluttet EUs energibyrå ACER. Norge ble tettere knyttet til det europeiske kraftsystemet, og ESA har myndighet til å fatte vedtak om landets etterlevelse av en rekke regelverk. ACER kan via ESA og Reguleringsmyndigheten for energi (RME) blant annet treffe vedtak om kostnadsfordeling og strømflyten i mellomlandsforbindelsene.

Flere kommisjonsforordninger som Norge er blitt tilsluttet siden vedtaket av tredje energimarkedspakke, sammen med EØS-avtalens hovedregler, innskrenker det politiske handlingsrommet til å styre norsk kraftpolitikk i tråd med interessene til forbrukerne og industrien. Håndhevs- og vedtaksmyndighet over landets energisektor er flyttet lenger unna de folkevalgte.

Nasjonal kontroll, både gjennom eierskap og gjennom regulering, med bruken av egne naturressurser har gjort Norge til et av de beste landene å bo i og lagt grunnlag for et samfunn med høy grad av tillit og likhet.

Framsente politiske grep har tidligere sikret landet råderett over vannkraften og petroleumsressursene. Nå står denne striden igjen.

Suverenitetsavståelsen som ble vedtatt i 2018, gjorde Norge langt på vei til en del av EUs energiunion, hvor målet er fri flyt av strøm og likest mulig strømpriser. Dette er noe nytt. Prisen på elektrisitet i Norge har tidligere vært betydelig lavere enn i andre land i Norges nærhet. Økt prissmitte, som man har fått med stadig flere utenlandskabler, svekker norsk industri, fører til tap av arbeidsplasser og blir dyrt for husholdningene. Innlemmelsen i EUs energiunion bidrar til at denne politiske kursen ligger fast.

I EUs fjerde energimarkedspakke (også kalt «ren energi»-pakken), som Norge må ta stilling til, utvides ACERs myndighet til å fatte vedtak om flere forhold som påvirker handel over landegrensene. Fjerde energimarkedspakke vil også legge strengere begrensninger på markedsinngrep, blant annet ved at det fastsettes juridisk at markedet som et minimum skal ha tilgang til 70 prosent av kabelkapasiteten, og sette strengere regler for regulering av pris.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen sette i gang arbeidet med å reversere endringene i intern lovgivning som følge av vedtaket om å innlemme rettsaktene i den tredje energimarkedspakken samt medfølgende kommisjonsforordninger i EØS-avtalen og å trekke Norge ut av EUs energibyrå (ACER).
2. Stortinget ber regjeringen legge ned veto mot at EUs fjerde energimarkedspakke innføres i EØS-avtalen,

og meddele dette i EØS-komiteen i tråd med EØS-avtalens artikkel 102.

3. Stortinget ber regjeringen stanse all overflytting av makt over energisektoren til EU og starte arbeidet med å øke norsk suverenitet på området igjen.
4. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av de rettsakter på energi-

området som ennå ikke er innført i EØS-avtalen, som for eksempel bygningsenergidirektivene og energieffektiviseringsdirektivene, og hvordan tilsvarende nasjonale regler kan innføres utenfor EØS-avtalen.

19. januar 2023

Bjørnar Moxnes

Sofie Marhaug

Geir Jørgensen